

Riigihanke korraldamisest, näidisdokumendid

Meetme „Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine” teabepäev toetuse saajatele

Marge Taru
KIK jurist

12.12.2017

Uus riigihangete seadus

- Uus RHS jõustus 01.09.2017
-
- Enne 01.09.2017 alustatud riigihanked viiakse lõpuni seni kehtinud RHSi nõudeid järgides, välja arvatud kohustus esitada riigihanke aruanne ja aruande lisa. Riigihanke lõppemisest tuleb teavitada uue RHS §-s 83 sätestatud korras.
- Enne 01.09.2017 sõlmitud hankelepingute muutmisel ei kohaldata seni kehtinud RHS § 69 lõikeid 3 ja 4. Nimetatud hankelepingute muutmisel kohaldatakse uue RHSi § 123.

Terminid (RHS § 4)

- Riigihanke alusdokumendid on hanketeade, kontsessiooniteade, ideekonkursi kutse, pakkumuse esitamise ettepanek ja kõik hankija koostatud või viidatud muud dokumendid, milles on määratud ühe konkreetse riigihanke üksikasjad, sealhulgas pakkuja ja taotleja esitatud tingimused ja dokumentide esitamise nõuded, tehniline kirjeldus, hankelepingu tingimused ning pakkumuste hindamise kriteeriumid.
- Hankemenetlus on riigihanke korraldamine RHS 2. peatükis sätestatud korras.
- Huvide konflikt on olukord, kus hankija või tema nimel tegutseva isiku töötajal, ametnikul, juhatuse liikmel või muul pädeval esindajal, kes on kaasatud riigihanke ettevalmistamisse või korraldamisse või kes võib muul moel mõjutada selle riigihanke tulemust, on otseselt või kaudselt finantsalaseid, majanduslikke või muid isiklikke huvisid, mida võib käsitada tema erapooletust ja sõltumatust kahjustavatena.

Piirmäärad

Avaliku sektori hankija (RHS § 5 lg 2)

▪

Lihthanke piirmäär (RHS § 14 lg 1)

- Asjad, teenused: **30 000** eurot
- ehitustöö **60 000** eurot

Riigihanke piirmäär (RHS § 14 lg 2)

- Asjad, teenused: **60 000** eurot
- Ehitustööd: **150 000** eurot

RHS § 15 lg 12 *Kui hankija alustab riigihanget registris ilma seadusest tuleneva kohustusega, on ta kohustatud järgima käesolevas seaduses sätestatud riigihanke menetluse korda.*

Alla lihthanke piirmäära hanked

- Kui hankija RHS tähenduses ostab asju, tellib teenuseid või ehitustöid, on tegemist riigihankega. Alla lihthanke piirmäära hanke läbiviimisel tuleb järgida RHS § 3 üldpõhimõtteid.
- *Vt Juhis toetuse saajale väikeostu tegemiseks*
- *Vt Juhis toetuse saajale hanke läbiviimiseks üldpõhimõtete kohaselt*

<https://www.kik.ee/et/elluviimine>

- Hankelepingu peab hankija sõlmima kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, kui selle maksumus on vähemalt **20 000 eurot**. Hankija võib riigihanke alusdokumentides sätestada, et hankeleping sõlmitakse kirjalikus, elektroonilises või notariaalses vormis (RHS § 8 lg 7).

Lihthankemenetlus (RHS § 125)

- Algab hanketeate avaldamisega riigihangete registris ja lõpeb samadel alustel kui hankemenetlused.
- Võib kasutada väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlust vastava aluse olemasolul.
- Hankija määrab riigihanke alusdokumentides lihthankemenetluse korra.
- Lähtudes hankelepingu esemest määrab hankija **pakkumuste esitamiseks** mõistliku tähtaja, **miinimumtähtaeg**:
  - asjad/teenused 5 tööpäeva (e-hankes, paberhankes)
  - ehitustööd 15 päeva (e-hankes, paberhankes)

Lihthankemenetlus (RHS § 125)

- Menetlus lähtuvalt riigihanke üldpõhimõtetest.
- Võib pidada läbirääkimisi (läbirääkimiste võimalus tuleb ette näha riigihanke alusdokumentides).
- Kohustus kontrollida kohustuslikke kõrvaldamise aluseid (RHS § 95 lg 1).
- Hankelepingu sõlmimise **ooteaeg** 5 tööpäeva.
- Lihthankemenetluses tehtud otsustest teavitamine 3 tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.
- Lihthankemenetluse lõppemisest teatab hankija riigihangete registrile RHS §-s 83 sätestatud korras.
- Laienevad hankelepingu muutmise sätted (RHS § 123).

Avatud hankemenetlus

- Hankepass kohustuslik
- Pöördmenetluse võimalus - kvalifikatsiooni sisuline kontroll üksnes
  - eduka pakkuja suhtes
- Pakkumuste esitamise miinimumtähtaeg e-hankes:
  - asjad/teenused 15 päeva (30 päeva, kui hankelepingu eeldatav maksumus on võrdne või ületab rahvusvahelist piirmäära)
  - ehitustööd 25 päeva (45 päeva, kui hankelepingu eeldatav maksumus on võrdne või ületab rahvusvahelist piirmäära)
- Kui riigihange, mille eeldatav maksumus on võrdne riigihanke piirmääraga või ületab seda, ei ole ühe menetluse raames osadeks jaotatud, põhjendab hankija riigihanke alusdokumentides, miks ta otsustas riigihanget ühe menetluse raames osadeks mitte jagada (RHS § 27 lg 2)
- Hankelepingu sõlmimise ooteaeg 10 päeva (14 päeva kui hankelepingu eeldatav maksumus on võrdne või ületab rahvusvahelist piirmäära). Ooteaega ei pea kohaldama kui **Homse hoidjad** pakumuse esitas vaid üks pakkuja.

Avatud hankemenetlus

Kõrvaldamise alused jagunevad: kohustuslikud (RHS § 95 lg 1) ja mittekohustuslikud (RHS § 95 lg 4)

Kvalifitseerimistingimused

- Hankija võib, aga ei pea kvalifitseerimise tingimusi seadma
- Kvalifitseerimise tingimused on sätestatud läbi tõendite (RHS § 100, §101)
- Kvalifitseerimise tingimused peavad vastama hankelepingu esemeks olevate asjade, teenuste või ehitustööde olemusele, kogusele ja otstarbele ning olema nendega proportsionaalsed. Tingimused peavad olema sõnastatud selgelt ja üheselt mõistetavalt.
- Vastutavate isikute kogemust ei tohi enam kvalifitseerimise tingimusena sätestada, pakkuja kogemuse nõude saab seada läbi eelnevate samalaadsete lepingute täitmise.
- Netokäibe nõude piirang (RHS § 100 lg 3): kahekordne hankelepingu eeldatav maksumus. Kõrgema netokäibe nõude seadmine peab olema põhjendatud.

Avatud hankemenetlus

Riigihanke alusdokumendid (RHS § 77)

- Väldi tingimuste dubleerimist. Erinevuste korral hanketeate ja teiste hanke alusdokumentide vahel, on ülimuslik hanketeates sätestatu!

Teabevahetuse reeglid

- Hankijal tuleb selgitus riigihanke alusdokumendi kohta anda kolme tööpäeva jooksul küsimisest.
- Selgitustaotlusele tuleb vastata, kui selle hankijale laekumise ja pakkumuste esitamise tähtpäeva vahele jääb vähemalt kuus päeva.
- Riigihanke alusdokumentide kohta esitatud selgitused või selgitamist võimaldavad dokumendid ei tohi sisaldada uut teavet ega muuta alusdokumente.
- Ettevõtja selgitused ja dokumendid (RHS § 46 lg 4, § 104 lg 9)

Hankepass

- Hankepass on dokument, milles ettevõtja kinnitab:
  - kõrvaldamise aluste esinemist või puudumist,
  - kvalifitseerimise tingimustele vastavust, kui hankija on need seadnud
- Avatud hankemenetluses on hankepass kohustuslik
- Hankepass peab sisaldama RHS § 104 lg 2 teavet
- Riigihangetes, mille eeldatav maksumus on võrdne rahvusvahelise piirmääraga või ületab seda, esitatakse hankepass Euroopa Komisjoni kehtestatud standardvormil
- Kvalifitseerimise tingimused tuleb lisada riigihangete registrisse, mis omakorda kanduvad edasi hanketeatesse. Neid ei saa sätestada hankepassis.

Hankepass

- Hankepassi esitab pakkuja:
  - enda kohta
  - selle isiku kohta kelle näitajatele ta tugineb
  - teiste ühispakkujate kohta
  - iga osa kohta, kui tingimused on erinevad
- Tuginemise puhul vastutab andmete õigsuse eest ning selle eest, et hankelepingut täidab see isik, kelle näitajatele tuginetakse, pakkuja. Hankija näeb ette hankelepingus vastavad sanktsioonid.

Hankepassi kontroll ja otsused

- Hankija teeb üksnes hankepassi põhjal otsuse pakkuja kõrvaldamise ja kvalifitseerimise kohta
  - täiendavaid dokumente ei küsi
  - võib selgitust küsida
  - andmebaasidest andmeid kontrollima ei pea
  - avatud hankemenetluses pöördmenetluses jätab selle otsuse tegemata
- Hankija teeb eduka pakkuja kohta eraldi otsuse tema kõrvaldamise või kõrvaldamata jätmise ja kvalifitseerimise või kvalifitseerimata jätmise kohta
  - küsib täiendavaid dokumente
  - võib küsida selgitust
  - kontrollib andmeid andmebaasidest
- Vt näidis HD juures *Menetluse juhis (koostatud RH infoportaali KKK selgituse alusel* <https://www.rahandusministeerium.ee/et/kkk/843>) *hoidjad*

Andmekogud Eestis

- Äriregister <https://ariregister.rik.ee/>
- Riiklikud maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed; Tallinna reklaami- ja müügitaks <https://apps.emta.ee/e-service/doc/i0301.xsql>
- Tallinna teede ja tänavate sulgemise maks https://opinfo.tallinn.ee/maksuvolglaste_otsing?m=117
- Karistusregister <https://www.e-toimik.ee/>
- Majandustegevuse register <https://mtr.mkm.ee/>
- Rahvusvahelise sanktsiooni subjektide kohta saab teavet Politsei- ja Piirivalveameti kodulehel oleva otsingusüsteemi kaudu: <https://www2.politsei.ee/et/organisatsioon/rahapesu/finantssanktsiooni-subjekti-otsing-ja-muudatused-sanktsioonide-nimekirjas/>
- Kutseregister <https://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutseotsing>

X-tee päringud hankijatele läbi riigihangete registri

- Äriregister (ettevõtja andmed, esindusõiguslikud isikud, ettevõtte staatus, majandusaasta aruanne), EMTA maksuvõlgade andmebaas, Tallinna teede ja tänavate register, Karistusregister (jur. isik ja esindusõiguslikud isikud). Majandustegevuse register (MTR)

RHRi muudatused alates 01.09.2017

- Kõrvaldamise alused ei lähe enam hanketeatesse
- Hanke üldandmete lehel märgi, kas kasutusel on hankepass.
- Kui hanke üldandmete lehel on märgitud, et kasutusel on hankepass, lisandub kvalifitseerimistingimuste lehele hankepassi tingimus.
- Rakenduses on otselink euroopa hankepassi veebteenusesse, kus saab vormi ettevalmistada ja täita. Vorm tuleb alati töö lõpetades oma arvutisse salvestada XML ja PDF formaadis ja seejärel registrisse üles laadida.
- Siseriiklikel hangetel võib hankija kasutada enda vormi kohast hankepassi, mis sisaldab RHS § 104 lg 2 andmeid.
- Pärast avamist avalikustab register hankemenetlustes (va TAGA):
  - igaühele osalejate nimed ja registrikoodid hankes osalejate töölehel;
  - pakkujatele pakkumuste maksumused ja muud hinnatavad väärtused pakkumuste töölehel.
- Avamise protokoll ei ole e-hankes vajalik, kuid võimalik.

RHRI muudatused alates 01.09.2017

- Pööratud menetlus. Võimalik lükata kvalifitseerimine edasi ja alustada pakumuste vastavuse kontrolli ja hindamisega ning lõpuks kontrollida kõrvaldamise aluste puudumist ja kvalifikatsiooni vaid eduka pakkuja suhtes.
- Lisandus eduka pakkuja kvalifitseerimise protokoll

Veebilehtede aadressid

- Riigihangete infoportaal: <http://www.rahandusministeerium.ee/riigihangete-poliitika>
- Riigihangete register: <https://riigihanked.riik.ee>

Lisainfo

Registri kasutajatugi:

register@riigihanked.riik.ee, 611 3693, 611 3703

·

·

Aitäh kuulamast!

marge.taru@kik.ee